

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Résen legyünk!

Zombor, szept. 16.

Az állampolitika nagy szünetje végére jár. A kormány tagjai már mind visszatértek üdülésükből, hogy átvegyék minisztériumaik ügyeinek vezetését. Kormánytanácsot is ültek, hogy a függőben levő politikai kérdéseket s ezek között minden bizonnyal első sorban a válság megoldásának régóta huzódó nagy kérdését megvitassák. A miniszterelnök már Bécsset is megjárta, egyrészt hogy részt vegyen a közös minisztertanácsban, melyben a közös kormány előterjesztést tett a jövő évi közös költségvetésről, másrészt, hogy a királynak jelentést tegyen a helyzetről s meghallgassa a felségnek esetleges óhaját.

Szóval a magyar politika mozdulatlanságba dermedt tetemén az éledésnek némi gyöngye mozgás jelenségei észrevehetőek, de félő, hogy ezek a szünet utáni életjelenségek sem jutnak tovább a minisztertanácsoknál és meddő kihallgatásoknál csak úgy, mint a szünet előttiek, aminek kikerülhetetlen követ-

kezménye, hogy a mostani kormány helyzete ezután sem fordul jobbra, hanem a régi tehetetlenség nyügei fogják megfojtani.

Erre vall sok mindenféle jel. A magyar minisztertanácsban a többség megállapodott abban, hogy mint ideiglenes kormány még a paktumszerű általános választójogról szóló törvény megalkotására sem vállalkozhatik, annál kevésbé az annexió, a tavaszi mozgósítás, a hadilétszám emelése, a Dreadnought-ok építése stb. következtében előálló mintegy ötszáz millió korona új közös költség megszavaztatására. Annak azonban, hogy ismét rendes parlamenti kormányra legyen s teljes felelősséggel vállalhassa az említett feladatok megoldását, elengedhetetlen feltétele a nemzeti követelések valamelyes minimumának honorálása. Ámde Bécs szócsövei csodálatos egyetértéssel azt zúgják felénk, hogy a közös bank szétválasztását és a készletek felvételét az osztrák kormány kereken visszautasítja, viszont a korona az önálló vámterület és a katonai követelmények kérdésében

elfoglalt álláspontjának eddigi merevségéből egyáltalában nem hajlandó engedni.

A magyar kormány politikája holt pontra jutott, ahonnan mozdulni képtelen. Nem marad egyéb hátra számára, minthogy végleges elbocsajjtását kérje a felségtől.

A helyzet tehát épen olyan vigasztalan, mint volt juliusban. Rövid somnázata ez: Bécs mindent követel, de adni semmit sem ad.

Az osztrák kormány tervszerűen jár el a magyar nemzeti politika erőinek lekötésében. Ezzel biztosítja állását a széthúzó nemzetiségek és parlamenti pártok között s e téren elért sikereivel leplezi belpolitikája meddőségét a korona szemében. Ha a bécsi kormány a magyar érdekek ellen szólítja csatasorba a parlamentet s a népet, mintegy varázsszóra egyszerre összehúzódnak az egymással marakodó nemzetiségek, pártok és néposztályok; s e csatakiáltás kedves bizonyos körökben is, mert egy százados, sokszor szertefoszlott álom valóságának biztatását látják ki belőle.

Uj élet.

A rozoga udvarház széles, nagy verandáján már kora reggel kegyetlenül pörölt az új földesur a gazdájával.

— Még sem járja, hogy ilyen nagy dologidőben akkor fognak munkához, amikor a hasukra süt a nap, azért néz ki ez a birtok úgy, mintha soha gazdája sem lett volna.

Czikó, az öreg botosispán nagyot szitt a makrapipájából.

— Hogy úgy néz ki, igaza van nagyuramnak, de hát hasztalan a gazda, ha ilyenek a viszonyok. Ezen már nagyuram sem segít.

Walter Pál az ő rossz magyarságával törte tovább a szót.

— Hogy én sem? No azt szeretném látni. Hármezer holdon gazdálkodtam, prima birtokon, ahol szeszgyár, hizlaló, modern gazdálkodás van, azt szeretném látni, hogy ilyen smarnnal ne tudjak boldogulni.

Czikó legyintett a kezével.

— Itt nem, mert itt már nincs kivel gazdálkodni. Sem állat, sem ember.

— Lári-fári; csak hozzá kell látni.

— Abban nincs hiba, én hozzálátok,

eddig is hozzálátam. Én voltam az udvaros, a csósz, a napszámos, a béres, minden, még a parádés kocsis is, amikor a Beliczay urnak kedve kerekedett a várost járni.

Walter Pál megcsóválta a fejét.

— Hát ez igazán sok; nem csodálom, ha tönkrementek.

— Nem lehet csodálni, más is így járt volna, még ha pénze van, akkor is. De nekünk az sem volt. Se pénz, se vetőmag, sem ember, sem állat, így tessék gazdálkodni.

Igy biztatta az új földesurat Czikó gazda.

De ő azért nem vesztette el a kedvét.

Annyi marhat állított a birtokba, hogy csak legyen, aki gondját viselje, vetőmagot is vett s a nagy, erős gözekével felszántatta a rétet is, a legelőt, minden talpalatnyi helyet, még azt a kertet is, amelyben a Beliczay kisasszony az ő csodaszép virágjait ápolgatta.

Czikó csak elbámult rajta, hogy mit csinál az ura.

A rétet, a legelőt sajnálta, amely az Isten jóvoltából termelte a jóféle szénát s a sarjút, de később belenyugodott.

— Diplomás ember, hármezer holdon gazdálkodott, tudja mit csinál.

S azon a tavaszon egy buzatenger volt a régi, elhanyagolt Beliczay birtok.

Zöldült a sok kapás, a répa, a krumpli; csak a rét, meg a legelő hiányzott. Mert ami takarmányt vetettek abba a kavicsos földbe, az alig nőtt meg egy arasznyira.

S akkor előállott Czikó gazda, hogy: nagyuram, még sem kellett volna azt az áldott jó legelőt feltörni, éhezni fog a jószág.

Később meg, amikor a répa, a krumpliföldek várták a kapát s nem volt arravaló ember a faluban, Walter Pálnak eszébe jutott a Czikó gazda mondása, hogy bizony itt már nincs kivel gazdálkodni. Hiányzott az ember.

Volt állat, volt gőzmasina, pénz, vetőmag, minden, csak ember nem volt, aki megmivelje a sarjadó növényzetet.

S akkor gondolt egy nagyot Walter Pál.

Valahonnan a magas Kárpátok aljáról hozatott egy csomó munkásnépet, asszonyt, férfit egyaránt, akik értettek a mezei munkához.

S egyszerre más képe volt az egész birtoknak.

Olyan volt, mint egy virágoskert s az odavalók nem győzték bámulni a régi elha-

Ez az oka, hogy legjogosabb, legigazabb, legméltányosabb, törvényben gyökerező kívánságaink sem találhatnák meghallgatásra a korona zsámolyánál.

Hogy miért helyezkednek éppen most követeléseinkkel szemben a legmerevebb negáció álláspontjára, annak sem nehéz a nyitjára találni. Jól tudják, hogy a félmilliárd új költséget semmiféle felelős parlamenti kormány nem vállalhatja nemzeti engedmények nélkül; de az is tiszta sor előttük, hogy darabont kormány mindig akad, mely a hatalom pusztá birásáért a legnagyobb áldozatoktól sem riad vissza.

Gonosz számításuk az, hogy ha másként nem megy, darabontokkal megadatunk mindent s ha a mór megtette kötelességét, utnak eresztik. Azután jön majd megint egy kis alkotmányosdi s az új parlamenti kormány s vele a nemzet is a fait accompli előtt kénytelen-kelletlen meghajol a jobb jövő reményében.

Résen legyünk, hogy a gonosz mesterkedés ne sikerüljön!

Városi ügyek.

A házbérjövendők bevallása.

Az új házadó törvényről szóló 1909. évi VI. t.-c. 63. §-a értelmében a háztulajdonosok tartoznak a házbér vallomási ivateket a város adóügyi osztályánál benyújtani és ugyancsak a fenti törvény 65. §-a értelmében, aki házbéradó vallomási ivateket az előírt határidőben be nem nyújtja, a kivétel során a megállapított béradónak 1%-át köteles fizetni pótlék címén. Figyelmeztetjük ennél fogva a Zombor város területén levő háztulajdonosokat, hogy házbérvallomási ivateket a város adóügyi osztályánál naponként d. e. 9—11 óra közt annál is inkább nyújtsák be, mert elleneset-

ben a fenti pótlék kivétele alkalmaztatni fog. A házbér vallomási ivateket a város adóügyi osztályánál szerzendők be.

Zombor város felmérése és lejtérése.

Zombor város törvényhatósági bizottsága a város belsőségének és az ezzel kapcsolatos külsőségnek újbóli felmérését és térképezését elhatározván, ezeket a munkákat *Körmeny* Imre vállalkozó mérnök már megkezdte. A felvételekről minden eddigénél sokkal nagyobb méretű térképek fognak készíttetni, amelyek alapján az egyes birtokhatárok az eddigénél sokkal nagyobb pontossággal lesznek megállapíthatók. A való állapotot híven visszautkröző felvételek és térképek azonban csak akkor készíthetők, ha az egyes ház- és földtulajdonosok birtokaik határát kellő lelkiismeretességgel kijelölik, ami épen a birtokosoknak áll első sorban érdekükben. Felhivatnak tehát: 1. a város belsőségében fekvő összes házak és beltelkek tulajdonosai; 2. az I. szőlőtáblában fekvő azon birtokok tulajdonosai, amelyek a város belsősege az Apatini-ut, a Ferencsatorna és a közvágóhid mellett elvonuló dűlőut által határolt területen fekszenek; 3. a II. szőlőtáblában levő azon földek tulajdonosai, akiknek földjei a város belsősege a Sztapári és Szondi-utak, továbbá az Ambrózyvits és Méri földek által határolt területbe esnek; 4. a III. szőlőtáblának a baja—zombor—újvidéki h. é. vasut, a régi Kerényi-ut és a város belsősege által határolt részébe eső földek tulajdonosai; 5. a IV. szőlőtáblának a baja—zombor—újvidéki h. é. vasut, a város belsősege és a Nemesmiliticsi-ut által határolt részébe eső földek tulajdonosai; 6. a VI. szőlőtáblának a gombos—dályai vasut, a város belsősege és a Bezdáni-ut által határolt részébe eső földek tulajdonosai; és 7. a VII. szőlőtáblának a város belsősege, a Bezdáni-ut, Apatini-ut, a Bezdáni-utól a Ferencsatornáig terjedő Mosztonga legkülsőbb sarokpontjait összekötő vonalak és a Ferencsatorna által határolt részébe eső földek tulajdonosai, hogy birtokaik határmegjelölését, azok minden egyes töréspontjait folyó évi október hó 15-éig látható, a tulajdonos nevével feltüntetve jelekkel jelöljék meg s a felvételeket teljesítő mérnököket munkájukban elősegítsék s nekik a netán szükséges felvilágosításokat megadni sziveskedjenek. Ismételtén felhívjuk érdekelték figyelmét arra, hogy a kívánt kijelölés teljesítésével csak saját érdekeiket támogatják. Ez ügyben minden további felvilágosítással a városi főmérnök szolgál.

H I R E K .

Athelyezések. A vallás- és köznevelési miniszter Glígor Ferencné szül. Szilágyi Aranka berecki és Finta Viktória sajkásgyörgyei állami elemi iskolai tanítónőket kölcsönösen áthelyezte.

Zsidó ünnepek. A bibliai időszámítás szerint 5670 éve, hogy Isten a világot a semmiből teremtette, hogy parancsára: „legyen világosság“, lőn világosság. Zsidó vallásu polgártársaink folyó hó 16-án, csütörtökön ünnepelték a világteremtésnek ezt a napját, a zsidó újévet, mely a reátized napra következő Jom kippur, a nagybőjt napjával együtt a legnagyobb ünnepük. A biblikus hit szerint e napon, újév napján zárja le Jehova az emberiség nagy könyvét, melynek lapjain kinek-kinek fel vagyron róva egy esztendei jó és gonosz minden eszeledete, hogy megvonván a mérleget jó és rossz eszeledete között, az engesztelődés napján jegyezze elő az embereket a következő évben öröme vagy bánatra, életre vagy halálra.

Egyházmegyei hírek. Probojevics Antal Szabadka sz. György plébániai adminisztrátor Zsablyára adminisztrátornak kinevezetett. — Antalkovics Vilmos Zsablyáról Felsőszentivánra, Jaszénovich Gergely felsőszentiváni adminisztrátor a Szabadka sz. György plébániára, Gulyás Károly Fajszról Nagybaracsára, Lencsér Péter Nagybaracsáról Fajszra kápláni minőségben áthelyeztettek.

Bácskai multság. Zombor aranyifjusága 1909. évi október hó 2-án este, vagyis az ügetőverseny előestéjén az Elefánt szálló nagytermében táncmultságot rendez. A multság, amely iránt a vidéki hölgyek és urak is nagy érdeklődést tanúsítanak, igen kedélyesnek ígérkezik. Elég megemlitenünk, hogy a rendezés munkájának oroszlanrészét a „zombori troubadourok“ vállalták magukra. A multságra külön meghívókat a rendező ifjuság nem bocsájt ki.

Térzene az Erzsébet-ligetben.

A pár nap óta tartó hűvös esték miatt az Erzsébet-ligeti térzenék ezentul szerdán 5 órától 7 óráig tartatnak meg. Belépődíj nincs. Szombaton Sárközy és Sipos zenekara játszik. Ülőhely egy személyre 6 fillér.

Eljegyzés. Horvátovics Iván budapesti mérnök, Horvátovics István zombori szállótulajdonos fia Budapesten eljegyezte Mennyei Margit urleányt, Mennyei László kuriai bíró és neje Rudolf Anna leányát.

nyagolt földek újjászületését s nem győzték eleget dicsérni az új földesurat.

Czikó gazdából is egyszerre büszke ember lett.

— Igy kell gazdálkodni — mondogatta — amikor egy-egy otthon maradt falubeli emberrel találkozott.

— Igy — hagyták helybe azok, csak-hogy már későn kezdtek hozzá, más látja a hasznát, nem a falu.

— Idegen emberek.

— Azok, nem a mi véreink. Ők elpusztulnak odaát a tengerentúl a nehéz munkában, míg itt másoké lesz az élet.

Az új élet, amit a vidéken Walter Pál teremtett.

Évről-évre több munkásra volt szükség, a földekre is, de később a malomba, a gyárakba, a fűrészekbe s jöttek az idegenek csapatostul dolgozni és kenyeret keresni.

S újra megtelt a falu munkásnéppel.

De nem a régi volt már. Nem az a piros-pozsgás arcu magyar volt a népe, akik egyforma öltözetben járták valamikor a mezőket s ajkukon a magyar dallal versenyt danoltak a szántó-vető emberek madarival.

Uras lett az öltözékük a falu új em-

bereinek, kopott, de uras, azután tüző, boeskor, a pruszlik meg a csizma helyett. S arcuk is más, kormos, beesett, halovány, hasonló azokéhoz, akik mint ott a gyárak és bányák mélyén dolgoznak az ekeszarva helyett. De azért új élet ez.

Új élet, amelyet Walter Pál tudása és szorgalma keltett fel egy pusztuló birtok romjain.

Csak Czikó gazda maradt a régi, az új birtokon.

Egy ócska butordarab, amely kéri az új környezet közül. Hegyes maradt a bajusza, makra maradt a pipája, magyar nadrág szorult a csizmaszárába s a beszéde is az maradt, olyan szóvirágos, mint egy kapulált huszár őrmesteré. Szigoru is volt, csak olyan, mint régen. Amivel azonban nem nagyon sokra ment.

Mert azokkal az idegenekkel, akik a szeszgyár, a fűrészek s a masinák körül forgolódtak s a többiekkel is, nem lehetett úgy beszélni, mint régen a falubeli béresekkal, kocsisokkal, azok után ezeknek is felnyílt a szemük, — cucilisták lettek.

Amit az új élet hozott magával: az a sok idegen.

Türte egy ideig Czikó, hogy nem igen hederitettek a szavára, sőt hogy még amazoknak volt feljebb, türte. De nemsokára megelégette. Beállított Walter Pálhoz s elbocsátását kérte.

Az ura ránézett s nem tudta mire vélni gazdájá hirtelen határozását, mert hogy azóta kétszer is emelte a fizetését és jól bánt vele.

Czikó azonban megmaradt elhatározása mellett.

— Nem érzem itt jól magam ragyuram, más élet ez, nem az a régi, én meg már öreg ember vagyok, én nem tudok hozzászokni. Más a beszéd, mások az emberek, a falu, a mező, az erdő is más, nem olyan, mint amilyenbe beleszülettem. Se madárdal, sem jó szó, köszöntés, minden más, nekem idegen.

És elment. Elszegődött a régi gazdájához a Beliczayékhoz, akik tul a hegyen azzal a régi jó magyar virtussal gazdálkodtak a még megmaradt kis birtokon: hogy csak egy parádés négyes fogat és kész az uraság. A többi az nem fontos, sem a birtok, sem annak a falunak a népe, amely abból a birtokból élhetne.

Antal Gábor.

Eljegyzés. Engländer Rezsát (Gács Teri), a kiváló írónt, lapunk munkatársát, a Bács-Bodrog megyei Irodalmi Társaság rendes tagját, több fővárosi lapnak rendes munkatársát eljegyezte Oblát Lipót fővárosi nyomdatulajdonos, a „Zombor és Vidéke” könyvnyomdájának sok éven át volt művezetője.

Dalárdavacsora. A zombori kaszinó egyesületi dalárda folyó hó 18-án szombaton este rendezte első társasvacsoráját, amelyen a kaszinó egyesületi tagok is mint vendégek szívesen láttak. Egy teríték ára 1 korona. Étlap: Marha- és borjupörkölt. Turós metélt és káposztás kocka. Gyümölcs és sajt. Jelentkezhetni lehet a kaszinó vendéglőjénél. Vacsora alatt kabaret, utána kalaber, tarokk, versenytekés, billiárdozás és összpróba lesz.

Szüreti ünnepély. A zombori ösztönmunkásság folyó hó 19-én (vasárnap) a Rákóczi uton levő Aulitzky-féle vendéglő kert-helyiségében táncal egybekötött szüreti ünnepélyt rendez. A mulatság kezdete este fél 8 órakor. Beléptidj: személyjegy 1 korona, kisérijegy 50 fillér.

Az új házadótörvény végrehajtása. Néhány nappal ezelőtt említettük, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök mint pénzügyminiszter, egyes csoportokban értekezletre hívta be a pénzügyi hatóságok főnökeit és szakelőadóit abból a célból, hogy az új házadótörvény végrehajtása körül a fölfogás és keresztülvitel egyöntetűségét minél jobban biztosítsa. Az első értekezlet ebben a tárgyban hétfőn délelőtt volt a pénzügyminiszterium egyik termében.

Templomszentelés. A szabadkai szent Ferenc-rend művészien restaurált templomát dr. Vározy Gyula kalocsai érsek folyó hó október hó 3-án nagy ünnepségek keretében szenteli föl.

A városok két milliója. Az ország városai és ezeknek tisztviselői reménykedve várják, hogy a törvényhozás által a városok részére megszavazott két millió korona segélyt mikor fogják szétosztani. A segélykiosztás egyre késik. A városok egymásután terjesztik fel panaszos és kérés hangú felirataikat a szétosztás és folyósítás iránt. Legutóbb Sopron irt fel a kormányhoz és feliratát pártolás céljából megküldötte Zombor városának is.

Dalárdai próbák. A polgári kaszinó egyesületi dalárda G a á l Ferenc síremléke javára október végén egy nagyszabású hangversenyt rendez, miért is a dalára tagjai ezton is felkérnek, hogy a gyakorló órákon pontosan jelenjenek meg.

Apponyi nyelvrendelete és a szerb egyház. Apponyi kultuszminiszter a múlt napokban küldte Bogdánovics Lucian patriárkának a hittanításra vonatkozó ismert rendeletét és egyben felkérte, hasson oda, hogy a gör. kel. szerb nyelvű iskolákban a vallás tanítását a magasabb osztályokban magyar nyelven is adassék elő. Bogdánovics patriárka e rendelet ügyében szeptember 18-ára hívta össze a püspöki zsinatot.

A Haverda-gyilkosság főtárgyalása. A Haverda-ügy előreláthatólag már a szabadkai törvényszék októberi, esetleg meghosszabbított esküdtárszék ciklusában kerül főtárgyalásra. A főtárgyalás — értesülésünk szerint — alig 4 napra fog terjedni. Érdekesnek és főként izgalmasnak a második nap ígérkezik, melyen szembesítik a terheltet és fölvonulnak a tanúk. A szabadkai és budapesti pincérek, a szegedi vasutasok és a villamoskalauz, a hűvösvölgyi esősz, Popper Gyula budapesti cipésmester és még nagyon sokan. A harmadik napon kezdődik a jogászellenfelek csatája. Az ügyész vádbeszéde és a négy védő előreláthatólag nagy koncepciójú beszéde. A negyedik napra marad az esküdtársakhoz intézendő kérdések megszövegezése, a verdikt és az — ítélet.

Ménlovak vásárlása. A földművelésügyi miniszter leiratot intézett Zombor város tanácsához, melyben közli, hogy a mentulajdonosok által megvétel végett az állami lótenyészintézetek részére felajánlott teljes

koru ménnek bizottsági megsejtelése és esetleg megvásárlása Zomborban folyó évi szeptember hó 24-én (pénteken) a délelőtti órákban a vásártéri Czigit-féle udvarában, — „Portartur” korcsmahelyiség udvarában, — Budapesten pedig folyó évi október hó 13-án (szerda) a Tattersall helyiségében tartandó menlovásár alkalmával fog eszközölni. A megvásárolt menlovak azonnal átvétnetnek, míg a kifizetés később az eladó által kijelölt m. kir. adóhivatalnál fog eszközölni.

Bleriot Budapesten. A La-Manche csatorna merész átrepülője, a világ összes arnoautáinak ünnepeltje, Bleriot Félix jövő hó közepén Budapestre utazik és ott a Vérmezőn a szegénysorsu tüdőbetegek emberbaráti alapjának gyarapítására felrepül. Az első hirre szokatlan nagy érdeklődés mutatkozik és ebben az érdeklődésben természetesen városunk és vármegyénk intelligens közönsége is részt vesz és bizonyos, hogy október 17-én, amikor a fölszállás napja van, városunkból és megyénkbeli igen sokan lesznek Budapesten. Az ünnepelt francia Párisból egyenesen Budapestre utazik, tartózkodása három napra van tervezve. Budapesten tartózkodása alatt Bleriot a Vigadóban felolvasást is fog tartani és ugyancsak kisebb beléptidj mellett lehet majd meglátni a feltalálónak subtilis aeroplánját, mellyel eredetileg a rheimsi repülőversenyeken is részt vett. Fővárosi tudósítónk azt az ígéretet teszi, hogy Bleriot budapesti tartózkodásáról hosszasan fog lapunkban beszámolni, amit örömmel adunk hírül olvasóinknak.

Csábítás kivándorlásra. Folyó hó 1-én lépett életbe az új kivándorlási törvény, mely némiképp segíteni kíván azon a nemzetpusztító veszedelmen, melyet a kivándorlás rejt magában. Ebből a célból számos intézkedést foglal magában arra nézve, hogy a kivándorlásra való csábítás lehetőleg elveszítse a terét. Ezek közül a rendelkezések közül a legfontosabbak egyike az, hogy a magyarországi postahivataloknak kötelességük a lehető legnagyobb figyelemmel kísérni az Amerikából érkező leveleket. A törvény e tekintetben olyan széles hatáskört biztosít a postahivatalnokoknak, hogy feljogosítja őket a levelek megfigyelésére és tüzetes megvizsgálására, vajjon nincsen-e benne éppen egy ügynöki iroda kivándorlásra csábító felszólítása? — Mint szilberekől jelentik, az ottani postára ötven ilyen amerikai levél érkezett. A postamester felbontotta a leveleket és megállapította róluk, hogy valamennyiben egy külföldi kivándorlás-kufár teszi a legesabított ajánlatokat, csak vándoroljanak ki a derék szilberek svábk Amerikába. A postamester nyomban lefoglalta a leveleket. Egyben megindították a nyomozást arra nézve, hogy ki adta meg a külföldi ügynökségnek a szilberek gazdák címeit? Ha ezt a lelketlen embert sikerülni fog leleplezni, akkor a kivándorlási törvény paragrafusai értelmében rendkívül szigorú büntetés vár rá.

Csecsemő a vasuti kocsiában. A bácsalmás—regőei vicinális egyik harmadik osztályú kocsijának félreeső helyén a kalauz a napokban egy kis két-három napos csecsemő hulláját találta meg. A kalauz emlékezett rá, hogy Gádor állomáson egy rendkívül izgatott, sápadt parasztlány szállott ki a kocsiból. Azt gyanítják, hogy ez volt a csecsemő anyja és úgy akart megszabadulni a szegényetől, hogy bedobta a vasuti kocsis félreeső helyére. A csendőrség nyomozza az ismeretlen anyát.

Tűz a temetőben. Kátyon a gör. kel. temetőőr összegyűjtötte a temető lekaszált fűvét, azután — nem tudni mi okból — meggyújtotta. A száraz fű lángja tápot nyerve a szélből, gyorsan elégett s egy szempillantás alatt lángot fogott a temető füve. De nemcsak a szerb temető nyugati fele perzselődött le egészen, hanem a tűz átterjedt a szomszédos ág. ev. temetőbe is, mely csaknem félig leégett.

Megdrágul a cukorka. A cukorka- és csokoládégyártás összes nyers- és segédanyagai az utóbbi időben jelentősen megdrágultak és az árak még mindig rohamosan emelkednek. Ennek következtében a magyar cukorka- és csokoládégyárosok valamennyien gyártmányaik árát tetemesen fel fogják emelni.

Elütötte a vonat. Dietrich János községi esküdt tizenkilenc éves fia folyó hó 14-én az ujsziváci vasuti állomás melletti átjárón kocsiával áthajtott a vasuti sineken. Abban a pillanatban érkezett oda a vonat, amely a kocsit elütötte, a lovat összeroncsolta és a kocsin ülő szerencsétlen fiatal embert is agyonzúzta, aki nyomban szörnyet halt. A szerencsétlenségnek az az oka, hogy az átjárónál nincsen sorompó, amelyet a vonat érkezésekor leeresztenének.

A megvert anyós. Erdődi Julia 78 éves mélykúti öregasszony örökre perlekedett a menyével, Bartók Katalinnal. Vasárnap délután Julia néni megint elkezdett prédikálni a menyének. Bartók Katalin órák hosszat csak hallgatta, amint az anyósa szapulja, mikor aztán már megunt az ügyet, öklével nekiment az öregasszonynak s úgy elverte, hogy hetekig fogja az ágyat nyomni. A verekedő menyecske ellen a csendőrség megindította az eljárást.

Rablógyilkosság az országúton. A múlt héten a Mozsorról a sajkaszentiváni vasuti állomáshoz haladó polgárok az utmenti árokban egy fölismertettségig összevagdalt emberi hullát találtak. A különös leletről értesítették a közeli csendőrséget, mely nyomban megjelent a helyszínen s megindította a nyomozást. Ennek során megállapították, hogy rablógyilkosságról van szó, mert a szerencsétlen zsebei ki voltak fordítva, az arany óraláncot valósággal letépték a mellényről a tettesek, akik a hullától nem messze dobták el az áldozat hatalmas pénztárcáját. Az orvosi boncolás során kiderült, hogy a tettesek áldozatukat előbb 8 készszerűen meggyilkolták s azután összevagdalták a holttestet, melyben a falubeliek egy sertéskereskedőt vélték fölismerni és köz tudomás szerint nagyon sok pénze volt. A csendőrség feltevése, hogy a tettesek — akik után erélyes nyomozás folyik — kicsalták a sertéskereskedőt a határba és ott gyilkolták meg.

Legényvirtus. A múlt vasárnap Pintér András gyanútlanul rőtta Bácsbokod főutcáját. Vele szemben jött Weltner Péter. Ez a derék sváblegény azt követelte, hogy Pintér térjen ki az utjából. Mivel pedig Pintér úgy vélte, hogy ez nem föltétlen szükséges, Weltner bieskát rántott és belemártotta Pintér testébe. Pintér támadóját feljelentette a bajai bíróságnál.

A csillagok száma. A csillagokat már sokszor próbálták megszámlálni, de, mint ez igen természetes, az eredmények nagyon különbözők. Nem is lehet ez másképpen, hisz a számítás csak megközelítő pontossággal is oly módon történik, hogy az égboltozatnak csillagokkal egyenletesen teleszórt részén csak igen kis területeken számlálják meg valóban a csillagokat, míg azután a végeredményt megfelelő szorzás és összeadás útján állapítják meg. Legutóbb két csillagász végzett megint ilyenmő számítás. Az egyik Kapteyn tanár a groningeni csillagászati intézetben, aki a 14¹/₂ rangú csillagokig 38 millió, a 15¹/₂ rangú csillagokig pedig 98 millió csillagot számlált össze. A másik számítás Pickering, a híres amerikai csillagász végezte a Harvard-obszervatóriumban. Szerinte a 10¹/₂ rangú csillagokig 7 millió, a 13¹/₂ rangú csillagokig pedig 15 millió a csillagok száma. A két számlálás közül a Harvard-intézet pontosabbnak látszik, amennyiben jobban megközelíti a régebbi, különösen a greenwichi intézet számlálásait.

A szemek egészségtana.

Gondoskodni kell legelső sorban megfelelő és elég világosságról és kerülnünk a tulerős, vakító fényt.

Kerülni kell továbbá a szemek tulságos megerőltetését apró tárgyak által, mint amilyenek apró kis betűk olvasása, finom kézimunka.

Ha teljesen nem lehet kerülnünk a finomabb munkát, úgy szokjunk hozzá félórai megszakításokkal dolgozni, amely szünetek alatt a szemeket egy-két percig való lezárás vagy távolba való pillantás által pihentetjük.

Ha szemünk fáradtságot árulnak el, a munkát hagyjuk abba.

Munkaközben gondunk legyen a test egyenes tartására, a tárgyak legkevesebb 25 centiméter távolságra legyenek szemünkől és körülbelül ugyanannyira távol a mellkastól.

Kerüljünk mindent, mi vértódulást okozhat a fej felé, (előrehajlott testtartás, a fej alacsony fekvése alvás közben, szűk gallérok, tulságos sok szeszes ital élvezete, hideg lábak, gőzfürdők gyakori használata stb.)

Kerülnünk kell végre mindazt, mi szemekre nézve kellemetlen, amiről maga a szem ad legjobb tájékoztatást. Mindenki tudja, mily kellemetlenül hat szemekre a hirtelen fényváltozás, a világosság és homály hirtelen váltakozása, a közvetlen világosság, az olvasás menés vagy kocsikázás közben, az alkonyatkor való munka, a lámpától áradó melegség, pislogó gyertyafény, a virrasztás stb. Megjegyezzük, hogy mindez legalább is ép oly káros a szemnek, mint általánosan elterjedt hit szerint a léghuzam egészségünknek. Ha tehát a fentebb említett káros befolyásokat csak felerészben oly gondosan kerülnök, mint a gyakran ártalmatlan és egészségünkre nem is káros léghuzamot, a szemek épségét sokkal hatásosabban óvhatók meg. A léghuzamra nézve itt meg kell jegyeznünk, hogy az távolról sem okoz annyi szembajt, mint a rossz, mindenféle alkatrészekkel telített levegő.

Hogy nagymérvű rövidlátóság mellett és olyanoknál is, kiknek gyuladósos szembajuk van, a szemek ápolása mellőzhetlen, azt alig kell különösen kiemelnünk.

Nagyobbfokú rövidlátásban szenvedő gyermekek szüleinek a gyermekek legszegély korától kezdve a szemek ápolását a legszigorúbban kell ellenőrizni és főleg gyermekek hivatásának megválasztása alkalmával különös figyelemmel kell kutatni, mi nem igényeli a szem nagyobb megerőltetését. Nagymérvű rövidlátás mellett csak oly hivatás alkalmas, amely lehetőleg nem kíván meg finomabb közelmunkát. Ki kell azonban emelnünk, hogy még a teljesen épszeműek is helyesen cselekszenek, ha szemük kellő ápolását el nem hanyagolják, már azért is, mert a szemek ápolása leginkább a káros befolyások elkerüléséből áll. Gondoljuk meg mindig, hogy a legegészségesebbek is az egészségellenes magatartás által rövidlátókká lehetnek.

A rövidlátóságot gyógyítani nem lehet, még csak enyhíteni sem. De lehet kisebb vagy közepmérvű rövidlátás esetén szemüveg által annyira segíteni a bajon, hogy normális helyzet teremthető. Akinek azonban szemüvegre van szüksége, a szemüveg megválasztását ne bizza egyszerűen a látszeresre. A megfelelő szemüveg kiválasztása művészet, amelyet a tudomány minden eszközével kiképzett orvos csakis egy szakklinikán töltött egy évi gyakorlat után képes kellően gyakorolni. Ezt leginkább az a körülmény indokolja, hogy a szemnek gyakran sokféle baja van és a szemüveg megválasztása mellett e bajok figyelembe veendő, továbbá, hogy a rosszul megválasztott szemüveg a betegnek több kárt okoz, mint hasznot, amely okoknál fogva a választás mindig nagy gonddal és a felelősség teljes tudatában eszközözendő. Előfordul, hogy a rövidlátók tulerős üvegek által rövidlátóságukat csak fokozzák, ami üveg nélkül vagy szakorvos által jól megválasztott szemüveg mellett kikerülhető lett volna. Vannak ugyan esetek, hogy a szemorvos is az illető betegre, helyesebben a látszeresre bizza a

szemüveg megválasztását, de csakis képzelgő laikus nézetére vall, ha a szemüveg megválasztását minden előforduló esetben csak gépiesen akarjuk alkalmazni.

A tűzvész.

— Az orosz népköltésből. —

Az orosz parasztok aratás idején mind kivonulnak feleségeikkel mezei munkára s otthon csak az öregek és kis gyermekek maradnak.

Egyik házacskában csak az öreg nagyanya maradt otthon három kis unokájával.

Az öreg asszony kemencébe gyújtott, azután lefeküdt kissé pihenni. De alig kezdett szundikálni, egy sereg légy lepte el arcát s hogy ezektől megszabaduljon, kendővel takarta le magát.

Az unokák egyike a hároméves kis Massa kinyitotta a kemence ajtaját, kihuzott abból egy esomó üszköt, melyet falapátra kaparva, kisetett a pitvarba. Ott gabonakévék voltak felhalmozva, melyeket a parasztok később akartak a padlásra vinni.

Massa egyenesen a kévéknek tartott s a kezében levő lapátról az üszköt nagy lelki nyugalommal szórta azokra. Azután fujni, szítani kezdte a tüzet, teljes erejével. A lángok hirtelen magasra csaptak, belekapva minden közelben levő éghető anyagba és a kis Massa örömrivalgással tapsolt és táncolt a tűz körül.

Gyorsan visszasietett a szobába és másfél éves kis fivérét, Kiruchkát, karjánál fogva vonszolta ki a pitvarba. A kis kölyök még alig birt járni és csak nagynehezen mászott Massa után, ki kezeivel tapsolva mondá:

— Nézd, nézd Kiruchka, mily gyönyörű tűzijátékot gyújtottam!

A kévékből már magasra csapott a sietgő, veres láng...

Midőn a pitvar mindjobban megtelt fojtó füsttel, Massa megjéjt és ordítva rohant be a szobába.

A kis Kiruchka a küszöbön elesett, erősen megütötte magát és keservesen sirt.

Ekkor Massa behuzta őt a szobába s mindketten felve bujtak a padka alá.

A nagyanya azonban mitsem tudott minderről, mélyen aludt. Vanja, a három testvér legidősebbike éppen az utcán volt, midőn meglátta a házból kitóduló füstfelhőt. Oda szaladt s keresztülhatolva a tűz és fullasztó füsttel teli pitvaron, a szobába rontott és nagyanyját felébresztette vészkiáltásával.

De az az álom és ijedtségtől elkábulva, egészen megfeledkezett a gyermekekről, midőn kirohant az utcára, hol jajveszékelve szaladgált házról-házra és segítségért kiabált.

A padka alatt Massa egészen csendes volt, de a kis fiu még mindig nagyon fájlalta megütött orrát és hangosan ordított. Vanja meghallotta a sirást, a padka alá tekintett és megpillantva Massát, oda kiáltott:

— Gyorsan, gyorsan kifelé, itt elégték!

A pitvarajtóhoz siettek, de lehetetlen volt a tüztengeren és fojtó füstön keresztülhatolni. Vanja felrántotta az ablakot és megparancsolta Massának, hogy ugorjék ki. Mikor az szerencsésen kint volt, megkapta kis fivérét s vele együtt akart kiugrani, de a gyermek nehéz volt és ellentállt.

Sirt, kiabált és Vanját ellökte magától, ki kétszer is elesett, mielőtt sikerült neki a gyermekkel együtt elérni az ablakot. A ház

bejárata lángokban állt. Vanja a gyermek fejét keresztüldugta az ablakon és szépen le akarta eresztetni, de a kis Kiruchka iszonyu félelmében belesimpaszkodott az ablak párkányába és nem akarta azt eleresztetni.

De Vanja kétségbeesett félelmében rekedten kiáltott oda Massának:

— Huzd ki a fejét az ablakon keresztül!

A mentés Isten kegyelméből és a derék Vanja lélekjelenléte s testvéri szeretete által szerencsésen sikerült.

Midőn a nagyanya emberekkel és segítséggel visszatért, az egész ház már óriási lánggal égett, de a gyermekek biztonságban voltak.

Adományok

a Zomborban, Bács-Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi szoborra.

LII. SZÁMU KIMUTATÁS

Athozat 11327.20 K

537. *Király Lajos* jegyző Ada, gyűjtőívén adakoztak: Beslin Avram 40 fl., Beslin Milán Pál fia 1 kor., Czabai József 40 fl., Csinesik András 1 kor., Csöke István 20 fl., ifj. Faller Zsigmond 2 kor., Farkas Mihály 1 kor., Függetlenségi kör 20 kor., Ivánovits József 40 fl., Jakovlevits Dusan 40 fl., Kaszap Sándor 1 kor., Kaszás Antal 40 fl., Kelemen István 1 kor., Kelemen József 20 fl., Király Lajos 2 kor., Komlós Gergő 1 kor., Laták András 1 kor., Lehoczki Pál 1 kor., Mannheim Simon 1 kor., Máté Ferenc 1 kor., Milutinovits Aron 1 kor., Nagypál András 40 fl., Nagypál Dávid 2 kor., Nagypál József 2 kor., Olvashatlan 20 fl., Pajdusák János 40 fl., Resóczki Péter 2 kor., Szilágyi Gáspár 40 fl., Török József 1 kor., Török András 1 kor., Vozaeck János 40 fl., összesen 47.20 K

538. *Csengeri járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakoztak: Kani-zsai Imre Vetés 20 fl., Szentivány Tibor 2 kor., összesen 2.20 K

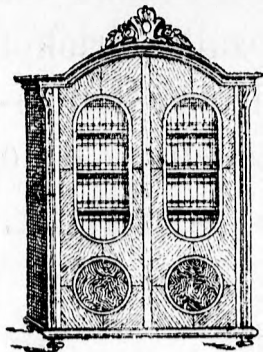
539. *Mátészalkai járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakoztak: Főszolgabírói hivatal 4.28 K

540. *Nagybányai járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakoztak: Alsófermezely község 4 kor., Alsóujfalu község 3 kor., Felsőfermezely község 3 kor., Papp Zsigmond Alsófermezely 2 kor., összesen 12 — K

541. *Csepregi m. kir. adóhivatal* gyűjtőívén adakoztak: Agoston István Felsőág 20 fl., Bán József Kisledéc 20 fl., Czethofer József Zsira 20 fl., Farkas István Gyalóka 10 fl., Finta István Káptalanvis 20 fl., Haidinger Manó Bük 20 fl., Hasza János Felsőszakony 10 fl., Kodnár István Csepreg 40 fl., Kovács Ferenc Alsószakony 10 fl., Kozma Gergely Csepreg 40 fl., Krausz Károly Bük 20 fl., Kun Leó Csepreg 20 fl., Kustits Ferenc Csepreg 10 fl., Lakos János Csepreg 20 fl., Nagy Jenő Nagygeresd 20 fl., Nagy Lajos Iklanberény 20 fl., Németh István Loca 10 fl., Németh János Gyalóka 40 fl., Németh Mihály Nemesviz 20 fl., Ragaics Ignác Salamonfa 20 fl., Sárossy Sándor Nemesládony 20 fl., Serplan Janka Németsidány 20 fl., Skriba Gyula Mesterháza 20 fl., Szobotka Dezső Iván 1 kor., Veterányi János Csepreg 40 fl., Vissi Vilmos Lövő 20 fl. 6.30 K

Összesen 11399.18 K

Vujevich Alajos,
pénztáros.

HIRDETÉSEK.**!! ÉRTEBITÉS. !!**

Van szerencsém a helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy a Zomborban fenálló és jó hírnévnek örvendő

asztalos műhelyt

férjem elhalálózása folytán továbbra is

Gräber Mihály

o név alatt vezetem. o

Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy engem bizalmukkal és megrendelésükkel megtisztelni sziveskedjenek. Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy az előlegezett bizalmat teljesen ki is érdemeljem.

Abban a reményben, hogy azt a bizalmat, amelyet megboldogult férjem iránt a n. é. közönség tanúsított, tőlem sem fogja megvonni, maradok

Zombor, 1909. szeptember 15.

4-1 kiváló tisztelettel

özy. Gräber Mihályné.

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GÖZFÜRDŐ:

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2, 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss viz.

52-2

A Flórián-utca 10. sz. egyemeletes ház egészben vagy részekben kiadó esetleg eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 41

Házeladás.

Zomborban, Apolló-utca 9. sz. a. ház szabadkézből eladó.

Bővebbet ugyanott.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELTNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

5740/1909. k. ü. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A zombori kir. ügyészség, a zombori kir. törvényszéki, valamint a kir. törvényszék területén lévő apatini, kulai és hódási kir. járásbírószági fogházakban letartóztatottak rendes ételmezésének, valamint a betegek számára orvosi rendelvénnyel alapján kiszolgáltató étkeknek és élelmiszereknek a jövő 1910. évi január hó 1-től 1912. évi december hó 31-ig terjedő három évre való együttes biztosítása iránt írásbeli nyilvános versenyárgyalást hirdet.

Az ivenként 1 korona bélyeggel ellátandó ajánlatokban számokkal és betűkkel külön árajánlat teendő 1-ször a rendes étadagokra és 2-ször a bőjti étadagokra. A betegek részére kiszolgáltató étkekre és külön élelmi cikkekre nézve köteles a vállalkozó egységárait a kir. ügyészségtől díjtalanul megszerezhető árjegyzék és beteg étrend mintalapokba bejegyezni és a kitöltött mintalapokat ajánlatához csatolni.

Csak a szabályszerűen kiállított „Ajánlat az 5740/1909. k. ü. számú ételmezési versenyárgyalásra“ felirású, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és a kir. ügyészség iktató hivatalába 1909. évi október hó 3-ik napjának d. e. 11 órájáig közvetlenül beadott vagy posta útján a fenti időpontig beérkezett ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Ezen vállalat biztosítékául 500 korona, azaz ötszáz korona készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bármely m. kir. adóhivatalnál hivatkozva a jelen számú hirdetményre letehető, az adóhivatali letéti elismervény azonban az ajánlatához csatolandó.

Azon ajánlattevő, ki a jelen versenyárgyalási hirdetmény tárgyát képező ételmezést jelenleg is szállítja, szerződése alapján letett biztosítékát bánatpénzül lekötetheti, ha nincs oly mérvű kötelezettsége, melynek biztosítására s annak egész összegében szolgálnia kell. Ezt azonban ajánlatában a kérdéses biztosíték letételére vonatkozó adatok (összeg, pénztár, rendeletszám stb.) pontos közlése, illetőleg a letéti elismervény csatolása mellett határozottan kijelenteni tartozik.

A versenyárgyalás a zombori kir. ügyészségnél 1909. évi október hó 4-ik napján d. e. 10 órakor fog megtartatni, illetőleg az ajánlatok akkor fognak bizottságilag felbontatni. A versenyárgyaláson az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlatok döntés végett az igazságügyminisztériumhoz fognak felterjesztetni. Az odaitélestről az ajánlattevők 1909. évi december hó 4-ik napjáig írásban értesítenni fognak s ajánlataikkal ez időpontig kötelezettségben maradnak.

Azon vállalkozók, kik alulírott kir. ügyészség vezetője előtt ismeretlenek, tartoznak szállítóképeségüket és megbízhatóságukat az állandó lakhelyük szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

A m. kir. igazságügyminisztérium részére fentartatik a jog, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

Zombor, 1909. évi szeptember 8.

GRAMLING KORNÉL,
kir. ügyész.

A legrégibb és a legjobban

értesült magyar ujság az

EGYETÉRTÉS

A társadalom minden köré-

ben egyformán kedvelik. A

magyar családok hírlapja.

Előfizetési ára: egy óra 2.40 K.

Főszerkesztő: **Dr. Pap Zoltán.**

Szépirodalmi főmunkatárs: **Eötvös Károly.**

Kérjen mutatványszámot.

Nagy elterjedtsége folytán

hirdetéseivel minden iparos

és kereskedő az Egyetértés-

ben biztos eredményt ér el.

Minden cikk hirdetése alkal-

mas, mert olvasóközönsége

vegyes.

Kérjen hirdetési prospectust.

5-1

130-5-5

Első Délmagyarországi Nádfontgyár
SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfontok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **meszet**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 300 korona. **Több waggon rendelésnél árengedmény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár folyékony kátrány, kátránylemez és cementben, melyek a legolcsóbb árakon szerzhetők be.

Akinek szüksége van kukoricaszárát kötözni kötélre, nálam jó erős, géppel fonott gyékénykötél bármily mennyiségben kapható, 1000 darab 6 koronától feljebb.

Ócskavas a legmagasabb árban mindenkor átvétetik.

Tisztelettel 100-97

MERKL JÁNOS
SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

Egyéves önkénteseknek

egyenruhát teljes felszereléssel jutánosan készít, illetve szállít, valamint javításokat olcsón és 000 pontosan elfogad 000

KNIPL JÁNOS,

4-4 polgári és egyenruha szabó.

Zombor, Bajai-utca a nagyszerbtemplom mellett.

A zombor—sziváci ország-
:: uton fekvő ::

145kat. hold

Schmausz-féle szállásbirtokot igen előnyös fizetési feltéte-

o o lek mellett o o

örök áron eladjuk.

„BÁCSMEGYEI AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR“

ZOMBOR.

218-2-1

2-1

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fl.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fl.

Keil-féle padlófénymáz 90 fl.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipőcrém 30 fl.

Mindenkor kaphatók:

8-4

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

HÓDSÁG: Rausch Ede.
KULA: Récei Miksa.

|| SZABADKA: Wachsmann Jenő és Tsa.
|| TITEL: Nonnenmacher Endre.

RITKA ALKALOM OLCSÓ ÉS JÓ BUTOR BEVÁSÁRLÁSÁRA!!

A ZOMBORI IPAROSOK

ÁRUCSARNOKÁNAK

butorkészlete a tagoknak egy alkalmi beszerzése következtében oly nagy mértékben gyarapodott, hogy **választék, jó minőség és versenyképes olcsó ár** tekintetében minden igényt ki tud elégíteni.

Aki tehát jól és olcsón óhajt butort vásárolni, a saját érdekét szolgálja, ha a **környék eme legnagyobb áruházát** mielőbb megtekinti.

Ugyanott elsőrangú

!! kárpitosműhely. !!

10-6

•• Eladások havi részletekre is! ••